[2020] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 146

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਆਰ. ਤਿਆਗਰਾਜਨ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2020 ਦਾ 2229)

ਅਪ੍ਰੈਲ 03, 2020

[ਦੀਪਕ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਅਨਿਰੁੱਧਾ ਬੋਸ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ-ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ-ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ - ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਾਲ 1999 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ (ਸੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਐੱਫ.) ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਬਲ (ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ.) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ - ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਬਲ) ਨਿਯਮ, 2008 11.09.2009 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਐੱਫ. ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਬਟਾਲੀਅਨ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ 11.09.2009 ਤੋਂ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਕੋਲ ਸੀ ਅਤੇ ਬਟਾਲੀਅਨਾਂ ਨੇ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਤੋਂ 11.09.2009 ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਲਏ। 18.4.2008 ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 07.10.2011 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਐੱਫ. ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਬਲਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸਿਰਫ਼ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤੇ ਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਬਲਕਿ 19.01.2006 ਤੋਂ 13.01.2013 ਤੱਕ ਹੋਰ ਬਲਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਐਨਡੀਆਰਐਫ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਯੋਜਿਤਃ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਹੋਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ. 11.09.2009 ਤੱਕ ਸੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਐੱਫ. ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਾ ਵੀ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ-ਇਸ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਨ-ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਢਿੱਲੀ ਹੈ ਪਰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ/ਕਾਡਰ/ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ' ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੁਣ ਟਰਾਂਸਫਰੀ ਵਿਭਾਗ/ਕਾਡਰ/ਸੰਗਠਨ ਕੋਲ ਹੈ-ਹਾਲਾਂਕਿ

11.09.2009 ਨੂੰ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬਟਾਲੀਅਨਾਂ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ-ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ 11.09.2009 ਤੋਂ 07.10.2011 ਤੱਕ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। – ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੈ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ:

ਆਯੋਜਿਤ: 1. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, 11.09.2009 ਤੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਸੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਐੱਫ. ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਟਾਲੀਅਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਬਟਾਲੀਅਨ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੀਆਈਐੱਸਐੱਫ ਕੋਲ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਸੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਐੱਫ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, 10.09.2009 ਤੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਡੈਪੂਟੇਨਿਸਟ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਢਿੱਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ/ਕਾਡਰ/ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੁਣ ਟਰਾਂਸਫਰੀ ਵਿਭਾਗ/ਕਾਡਰ/ਸੰਗਠਨ ਕੋਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 11.09.2009 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬਟਾਲੀਅਨਾਂ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 16][154-ਡੀ-ਐਚ]

2. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਸ ਰਾਜ (ਰਾਜਾਂ) ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 18][155-ਸੀ-ਐੱਫ]

ਉਮਾਪਤੀ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1999) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 659: [1999] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 752; ਪ੍ਰਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਬਨਾਮ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (2007) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 539: [2007] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 160-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ.

ਬ੍ਰਿਜ ਭੂਸ਼ਣ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰ. 2012 ਦਾ 2532)-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1999] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 752 ਪੈਰਾ 14 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2007] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 160 ਪੈਰਾ 14 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2020 ਦੇ 2229.

ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੂਡੀਕੇਚਰ ਦੇ 21.02.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਡਬਲਯੂ. ਏ. ਨੰ. 1645/2016.

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਧਵੀ ਦੀਵਾਨ, ਏਐਸਜੀ, ਸਾਹਿਲ ਮੋਂਗਾ ਅਤੇ ਬੀਵੀ ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ

ਧੀਰੇਂਦਰ ਕੇ. ਮਿਸ਼ਰਾ, ਪੀ. ਬੀ. ਰੈਡੀ, ਪਟਨਾਮ ਸ਼ਾਇਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਰਲਾ ਚੰਦਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਤਵਾਨਾ ਅਤੇ ਬੀ. ਵਾਈ. ਕੁਲਕਰਨੀ, ਵਕੀਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਦੀਪਕ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਸੀ.ਆਈ.ਐਸ.ਐਫ)। ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਲ 1999 ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 2005 (ਸੰਖੇਪ 'ਐਕਟ') ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 26.12.2005 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਪਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਂ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਬਲ (ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ.) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ 19.01.2006 ਨੂੰ ਐੱਨਡੀਆਰਐੱਫ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਬਲ) ਨਿਯਮ, 2008 (ਸੰਖੇਪ 'ਨਿਯਮ') ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 13.02.2008 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 11.09.2009 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

4. ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਦਾ ਗਠਨ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਬਲਾਂ, ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ (ਬੀ. ਐੱਸ. ਐੱਫ.) ਕੇਂਦਰੀ ਰੇਲਵੇ ਪੁਲਿਸ ਬਲ (ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਐੱਫ.) ਇੰਡੋ ਤਿੱਬਤੀ ਸਰਹੱਦੀ ਪੁਲਿਸ (ਆਈ. ਟੀ. ਬੀ. ਪੀ.) ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਤੋਂ ਬਟਾਲੀਅਨ ਲੈ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਸੀ.ਆਈ.ਐਸ.ਐਫ) । ਸਮੁੱਚੀ ਬਟਾਲੀਅਨ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 11.09.2009 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਬਲਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਕਮਾਂਡ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। 11.09.2009 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐੱਨਡੀਆਰਐੱਫ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਬਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬਟਾਲੀਅਨਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਐੱਨਡੀਆਰਐੱਫ ਬਟਾਲੀਅਨ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਐੱਨਡੀਆਰਐੱਫ ਕੋਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਤੋਂ 11.09.2009 ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਵੀ ਲਏ।

5. 13.01.2010 ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦਫਤਰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਦੀ ਬਟਾਲੀਅਨ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 18.04.2008 ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਗਏ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 07.10.2011 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 18.04.2008 ਤੋਂ 10% ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤਾ ਅਤੇ 25% ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 23.07.2011 ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਕੋਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 31.07.2011 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ i.e. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਸੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਐੱਫ. ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮਿਤੀ 20.07.2011 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 14.01.2013 ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਐਨਡੀਆਰਐਫ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 5% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਉਸੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ ਅਤੇ 10% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਈਨਾਂ' ਤੇ 18.02.2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤਾ 14.01.2013 ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 25.03.2014 ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਸੀ।

7. ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 2012 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰ. 2532, ਬ੍ਰਿਜ ਭੂਸ਼ਣ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ 24.07.2008 ਤੋਂ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਐੱਫ. ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਵਿੱਚ 11.08.2015 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 3 (1) ਅਤੇ 3 (2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

"3. ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਃ

(1) ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 1/15/20002-ਡੀਐਮ/ਐਨਡੀਐਮ-III (ਏ) ਮਿਤੀ 19 ਜਨਵਰੀ, 2006 ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਬਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ।

“(2) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਫ਼ਤ ਲਈ ਇੰਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਸਪਾਂਸ ਫੋਰਸ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਹੁਨਰ, ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਆਪਦਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਰ ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਨ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਜ਼ਰਬੇ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਤੋਂ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

8. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 3 (1) ਅਤੇ 3 (2) ਅਤੇ ਓ. ਐੱਮ. ਨੰਬਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 6/8/2009. (ਪੇ II) ਮਿਤੀ 17.06.2010, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"(ਈ) ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਬਕਾ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਡੀਮਡ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਕੋਈ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ (ਡਿਊਟੀ) ਭੱਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ-e.g. (i) ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰ/ਸੰਗਠਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰੇ/ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਅਤੇ (ii) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਓ. ਐੱਮ. 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ' ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੀਮਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬ੍ਰਿਜ ਭੂਸ਼ਣ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਬਲਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਿਰਫ਼ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤੇ ਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਲਕਿ ਐਨਡੀਆਰਐਫ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ

19.01.2006 ਤੋਂ 13.01.2013 ਤੱਕ ਹੋਰ ਬਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ।

11. ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 22.01.2007 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

12. ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਲਈ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਧਵੀ ਦੀਵਾਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਧੀਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਤਵਾਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਾਂਗ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

13. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਓ. ਐੱਮ. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਭੱਤਾ 14.01.2013 ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ 19.01.2006 ਨੂੰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਕਤ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਬਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 13.01.2010 ਤੱਕ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਟਾਲੀਅਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਧਵੀ ਦੀਵਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਤੋਂ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬਲਕਿ ਪੂਰੀ ਬਟਾਲੀਅਨ ਸੀ। ਇਹ ਬਟਾਲੀਅਨ ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਰਹੀਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਅਤੇ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਬ੍ਰਿਜ ਭੂਸ਼ਣ ਮਾਮਲੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਨਡੀਆਰਐਫ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਐਨਡੀਆਰਐਫ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 3 (2) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਐੱਨਡੀਆਰਐੱਫ ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

14. ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਕੀ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਉਮਾਪਤੀ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈਃ

"8. ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਕਾਡਰ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨਿਸਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ (ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਕਾਡਰ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ (ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਇੱਕ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਦਾ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਨਾ ਜਾਣ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ "

ਪ੍ਰਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਬਨਾਮ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ 2 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ

"13. "ਤਬਾਦਲੇ" ਅਤੇ "ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ" ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। "ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ" ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। "ਤਬਾਦਲਾ", ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕੋ ਕਾਡਰ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਵਰਤਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਂਟੀਥੇਸਿਸ ਹੋਣ ਦੇ ਉਲਟ ਸੰਕੇਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

XXX XXX XXX

17. ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਨਿਗਮ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਸਟਾਫ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ, ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹਨ।

XXX XXX XXX

[1](1999) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 659

[2](2007) 9 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 539

20. ਕੰਟਰੋਲ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਇਹ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਰਿਮੋਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ/ਕਾਡਰ/ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿਭਾਗ/ਕਾਡਰ/ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ' ਤੇ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

16. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, 11.09.2009 ਤੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਸੰਸਥਾ i.e. ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ. ਸੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਐੱਫ. ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਟਾਲੀਅਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਬਟਾਲੀਅਨ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੀਆਈਐੱਸਐੱਫ ਕੋਲ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਸੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਐੱਫ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, 10.09.2009 ਤੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਡੈਪੂਟੇਨਿਸਟ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਢਿੱਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ/ਕਾਡਰ/ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੁਣ ਟਰਾਂਸਫਰੀ ਵਿਭਾਗ/ਕਾਡਰ/ਸੰਗਠਨ ਕੋਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 11.09.2009 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬਟਾਲੀਅਨਾਂ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

17. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਧਵੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਗਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ 2006 ਤੋਂ। ਅਸੀਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਾੜੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ।

18. ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਸ ਰਾਜ (ਰਾਜਾਂ) ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

19. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ 11.09.2009 ਤੋਂ 07.10.2011 ਤੱਕ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- **ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।**

Advocate Shifa Kler